

Atelier stelt zich voor: Het Pluspunt

Motivatie is het krachtigste middel voor een succesvolle dagbesteding

Op het terrein van stichting Raamwerk in Noordwijkerhout staat midden tussen alle nieuwbouw nog een voormalige groepswooning. Daarin is sinds 2021 atelier Het Pluspunt gevestigd.

Brendan Warmerdam ontvangt mij met een hartelijke lach en verontschuldigt zich al meteen dat hij niet veel tijd heeft. Zijn afspraak vanmorgen met kunstenaar Hannie heeft prioriteit. Zij werkt onder zijn begeleiding aan een zelfportret dat onderdeel gaat vormen van een groter geheel. Ze gaat waarschijnlijk een boek of een expositie maken waarin al haar foto's en gedichten een plek krijgen. Het project heeft als doel om (nieuwe) begeleiders een idee te geven over het leven van Hannie en hoe zij graag benaderd wil worden.

Waar word jij blij van

Het Pluspunt is ontstaan vanuit de ervaringen met de dagbesteding tijdens de COVID lockdown. Cliënten werden thuis begeleid en dat was aanleiding om uit te zoeken wat de cliënten echt leuk vinden, maar vooral ook welke workshops de begeleiders konden en wilden geven. Brendan: "We zijn vooral veel gaan experimenteren met nieuwe activiteiten zoals schilderen en frisdrank en kefir maken. Daarvanuit is een nieuw concept ontwikkeld en dat is Het Pluspunt geworden."

Het Pluspunt onderscheidt zich van andere dagbestedingen, omdat hier eerst naar de begeleider wordt gekeken. Hij of zij krijgt de ruimte om de fantasie de vrije loop te laten, te experimenteren en te innoveren. Dat enthousiasme werkt aanstekelijk en prikkelt de cliënten om uit hun comfortzone te treden, kennis te maken met nieuwe ideeën, kortom: anders bezig te zijn dan ze gewend zijn. Dit biedt mogelijkheden tot persoonlijke ontwikkeling.

Het zelfportret van
Hannie in wording
Foto's: Jonaske de Ruiter

Brendan en Hannie

Omdat dit aanbod boven op de reguliere dagbesteding is geplaatst, is het is door cliënten vrijblijvend te bezoeken en kiezen ze zelf waar ze op dat moment zin in hebben.

Het atelier van Het Pluspunt

Het atelier is onderdeel van Het Pluspunt en open op de donderdagen. Brendan licht toe dat cliënten binnen de gehandicaptenzorg over het algemeen weinig kansen krijgen om deel te nemen aan het publieke leven, laat staan om een bijdrage te leveren. Dat is erg jammer want hij ziet veel verborgen talenten. In het atelier van Het Pluspunt worden deze talenten zichtbaar en ingezet in diverse projecten. Er is bijvoorbeeld een decor gemaakt voor festival 'Loungefest' en ze hebben meegedaan *Special Arts meets Mondriaan*. Cliënten realiseren zich in de loop van de projecten dat ze zowel allemaal samen als individueel bijdragen aan het welslagen van het project.

Kunstig recyclen

De voormalige huiskamer van de oude groepswoning is zodanig ingericht dat daar groepsactiviteiten plaats kunnen vinden. Alle slaapkamers hebben een verschillende functie gekregen en bieden individuele werkplekken voor schilderen, muziek maken, computers ontmantelen of een treinbaan uitleggen. Een paar kamers dienen als opslag voor oude materialen die ze nog kunnen gebruiken. Oude computers worden uit elkaar gehaald en op diverse manieren hergebruikt. De beeldschermen dienen bijvoorbeeld als spiegel of projectie-hulpmiddel en printplaten worden opnieuw

BEGELEIDERS EN VRIJWILLIGERS

Iedere dag worden in Het Pluspunt activiteiten aangeboden aan de hand van een thema of discipline. De begeleiding werkt naast Het Pluspunt ook in de reguliere dagbesteding van Raamwerk wat de personeelsbezetting kwetsbaar maakt. Hierdoor is er vaak weinig tijd om de workshops en groepsactiviteiten vorm te geven en te realiseren. Een herkenbaar personeelsprobleem in alle mogelijke sectoren van de zorg. Op dit moment verzorgen vijf begeleiders samen de activiteiten in Het Pluspunt. De geboden thema's zijn gekoppeld aan die begeleiders die op dat gebied expertise hebben. De begeleider van het atelier heeft bijvoorbeeld een kunstzinnige achtergrond. De behoefte aan een vaste vrijwilliger is groot, zeker op de middagen dat er veel deelnemers zijn.

WEEKPROGRAMMA

In de ochtenden is er individuele begeleiding. Tijdens de middagen is er een gevarieerd programma:

Maandag knutselen en bewegen.

Dinsdag klussen en handvaardigheid, demonteercafé met circa 10 deelnemers

Woensdag muziek met ongeveer 20 deelnemers

Donderdag atelier met ongeveer 12 deelnemers

Vrijdag gezelligheid, spelletjes en bingo met ongeveer 10 deelnemers

SAMENWERKINGEN

Er is samengewerkt met stichting Noordwijkerhout Youth Cultural Events (N.Y.C.E). Deelnemers aan het atelier hebben een decor gemaakt voor het festival 'Loungefest'. Daar waar mogelijk neem het atelier deel aan de activiteiten van Special Arts.

Het maken van gedichten en het werken met het Gedichtenlaboratorium ligt in handen van Ron Goud. Ruim 22 jaar geleden begon zijn samenwerking met Blindschelders & Raadsman en Special Arts.

Recycle art in Mondriaanstijl

Loungefest

Loungefest is een succesvol jaarlijks muziekfestival aan het Oosterduinse meer in Noordwijkerhout. Voor het laatste festival zijn in samenwerking met cliënten van Raamwerk diverse kunstwerken gemaakt voor het festivalterrein. Bijvoorbeeld: Dixi-Art, kunst in de mobiele toiletten en kunstwerken op het voedselplein gemaakt van afvalmaterialen. Cliënten hebben zelf de kunstwerken en leuzen bedacht zoals 'met je ogen dicht zie je het meest' en 'vrijheid is in de lucht en de lucht is overal'. Het festival is metafoor voor de samenleving in het klein, een krachtige brug naar een 'gewoon leven'. Het biedt vele mogelijkheden aan het talent binnen Raamwerk. De inzet van de bewoners werd serieus genomen. Zij kregen, naast de mogelijkheid het festival gratis te bezoeken ook als wederdienst een rondleiding over het terrein en mochten backstage met de artiesten en organisatie praten.

samengesteld tot volwaardige kunstwerken à la Mondriaan. Oude verf wordt gebruikt in nieuwe schilderijen.

De ochtenden van het atelier zijn gereserveerd voor individuele begeleiding, zoals Hannie deze ochtend samen met Brendan aan haar schilderij verder werkt. De middagen zijn open voor iedereen die wil aansluiten bij een workshop, een gezamenlijk project of voor de gezelligheid. In de kern van het verhaal is veel mogelijk, de cliënten bepalen wat zij willen doen. "We merken ook dat veel cliënten heel regelmatig komen", aldus Brendan. Om meer interne bekendheid te creëren en om wat inkomsten te generen wordt binnenkort een veiling georganiseerd. Het atelier van Het Pluspunt zet op dit moment geen producten op de markt. De markt past tot op heden nog niet bij de interesse van de makers.

Pleidooi voor eigenzinnigheid

In de korte bestaansperiode van Het Pluspunt, en het atelier daarbinnen, zijn mooie dingen gerealiseerd. In de oude woning zindert het van het verlangen meer kunstprojecten te ontwikkelen en vooral het eigen karakter te behouden en verder vorm te geven. In de woorden van Brendan hoor ik de kern terug van The Living Museum: ontmoeten, kunst maken en jezelf laten inspireren. Het atelier, Het Pluspunt als plek om andere mensen te ontmoeten, om (samen) kunst te maken en om deze te delen.

Jonaske de Ruiter

Ik voel een verrassing aankomen!

Hannie, er is een pakketje bij mij bezorgd van Special Arts, jij mag het openmaken, kijken en vertellen wat erin zit. Dan schrijf ik op wat jij zegt, goed?

“Dat gaan we doen”, zegt Hannie en wrijft van plezier in haar handen.

Ik zet de doos tussen ons in op tafel, we zitten tegenover elkaar.

De kartonnen bekertjes met dampende koffie worden aan de kant geschoven.

“Mag ik alles openmaken en pakken?”

Graag zelfs.

Ik demp het geluid van mijn telefoon en houd mijn pen in de aanslag.

“Ik voel een verrassing aankomen”, zegt Hannie lachend. “En jij?”

Ik ben vooral benieuwd naar de verrassingen uit haar mond maar onderdruk mijn nieuwsgierigheid omdat ze anders iets gaat verzinnen, om mij een plezier te doen. En dat wil ik niet, de doos moet zijn werk doen.

Ze schuift met haar middelvinger haar bril recht op haar neus en begint.

“Hé kijk, blaadjes. Iets met blaadjes. Dat zijn ze, de blaadjes van de herfst.”

“Het rammelt

Het luistert

Kom eruit jij

Vogeltje!”

“Een noot

Een okkenoot

Hier voel maar”

Ze tikt voorzichtig met de walnoot tussen haar roodgelakte nagels op mijn gerimpelde voorhoofd.

“De haren van een schaap

Met een vork en mes

Zeker om op te eten”

“Geffedemme, ik weet niet wat dit is maar ik vind het behoorlijk stinken daar.”

“Ik heb ook een geurtje

Een geurtje van mezelf

Parfum heet dat

Met bloemetjes

Lekker!

Net als koffie

Koffie met een koekje

Twee koekjes”

Hannie stopt alles weer netjes terug in de Verteldoos die veel stof deed opwaaien, zomaar, uit zichzelf. Ze schuift het naar me toe.

“Bedankt, interessant was het, ik kan er moeilijk om huilen.”

Ron Goud

Het Andere Gedicht Verteldoosje vol inspiratie om met het thema Natuurlijk aan de slag te gaan, is verkrijgbaar via Special Arts (zolang de voorraad strekt).

Gedichtenlaboratorium

Binnen de totale dagbesteding van Raamwerk neemt het maken van gedichten een vaste plek in. Ron Goud houdt zich inmiddels al 22 jaar bezig met taal en het maken van gedichten met mensen met een beperking. Ook is hij deskundig in het gebruiken van de methodiek van het Gedichtenlaboratorium. Langere tijd had hij een vast moment in de week waarop hij met dichten bezig kon zijn maar helaas is dat door personeelstekort niet meer mogelijk. Hij merkt wel dat cliënten zelf vragen om samen met hem aan de slag te gaan. Dat is mooi. Tegelijkertijd maakt hij zich zorgen om de continuïteit omdat hij de enige is binnen Raamwerk die het dichten wil en kan aanbieden. Ron Goud maakt gebruik van de tien stappen van het Gedichtenlaboratorium. Hij heeft ook geleerd om de volgorde op een andere manier in te vullen of los te laten omwille van het proces.

Met Hannie werkt Ron op dit moment aan gedichten over haar leven in het kader van haar boek ‘Wie ben ik’. Zijn aandacht en belangstelling stimuleren Hannie om te vertellen. Het doorvragen laat hij achterwege omdat hij heeft gemerkt dat daardoor haar vertelstroom stopt. Ron schrijft op wat Hannie vertelt en hij leest haar vervolgens voor wat ze verteld heeft. “Het opschrijven is zo belangrijk”, benadrukt Ron. “Door het vervolgens voor te lezen is Hannie verwonderd over haar eigen mooie zinnen waardoor er weer een nieuwe vertelstroom op gang komt.” De gedichten en teksten die Hannie samen met Ron maakt over haar leven, worden gebundeld met de zelfportretten die ze schildert onder begeleiding van Brendan.

Ron Goud is ook gestart met het verzamelen van gedichten in het kader van het project *Het Andere Gedicht* van Special Arts met het thema ‘Natuurlijk’.

www.gedichtenlaboratorium.nl